

Khảo sát xã hội qua nhóm Thiếu Nhi Thánh Thể Việt Nam:

MÓN QUÀ NHỎ XIN TẶNG ĐẠI HỘI DÂN CHÚA

LỜI MỞ ĐẦU

Những bất cập trong chương trình giáo dục thanh thiếu niên hiện nay, đã được đề cập đến rất nhiều. Bất cập ở nhiều góc độ, quan trọng nhất là sự thiếu hụt việc giáo dục rèn luyện nhân cách cho thanh thiếu niên. Thậm chí một số hoạt động gắn liền với chủ nghĩa sính thành tích của nhà trường còn là cơ hội làm méo mó tâm hồn, làm lệch lạc việc chọn lựa hệ thống giá trị của người trẻ.

Là những Kitô hữu làm việc trong môi trường giáo dục ấy, chúng tôi chứng kiến, hiểu rõ và đã cố gắng rất nhiều để giảm thiểu tới mức có thể những tác hại trên; cố gắng đưa vào chương trình những yếu tố tích cực có thể được, bằng hết khả năng mình. Tuy nhiên, tất cả chỉ là cố gắng cá nhân, bị kẹp giữa một cơ chế khổng lồ, nên kết quả vô cùng nhỏ nhoi và mong manh.

Đối diện với thực tế ngày càng có quá nhiều vấn nạn trong tiến trình lớn lên của một người trẻ, chúng tôi ngày càng trông mong, càng khao khát một giải pháp không thể khác được: Giáo Hội tích cực dẫn thân hơn nữa, gánh vác lấy trách nhiệm này. Dù Giáo Hội VN hiện nay không có trường học riêng, nhưng Giáo Hội “quản lý” một số rất lớn thanh thiếu niên trong các hội đoàn, vào khoảng thời gian rất lý tưởng - những năm tháng đầu đời của một con người. Thí dụ: Thiếu Nhi Thánh Thể tại các giáo xứ v.v....

Rồi một buổi học hỏi Học Thuyết Xã Hội Công Giáo, khi nhóm chúng tôi, gồm nhiều anh chị em, là các Y- Bác sĩ, Luật sư, Giáo viên, ... cùng nhau trao đổi những ưu tư thì linh mục Matthêu Vũ Khởi Phụng, một trong những linh mục “chia lửa” với nhóm suốt thời gian qua đã đặt vấn đề: Những gì các bạn nói cũng còn là cảm tính, phải chi có những khảo sát để biết thực trạng thế nào.

Xuất phát từ gợi ý này, chúng tôi, những người làm trong ngành giáo dục đã thực hiện một cuộc khảo sát nhỏ trong Thiếu Nhi Thánh Thể, về vài vấn đề đang nổi cộm trong thanh thiếu niên hiện nay: **Sự trung thực trong học tập – Quan niệm của thanh thiếu niên về các vấn đề liên quan đến giới tính. Khảo sát được tiến hành từ tháng 7/2009 đến tháng 11/2009.**

Nhóm chúng tôi ít người, khả năng hạn hẹp nên cuộc khảo sát chỉ ở tầm một bài tập thực hành nho nhỏ.

Kết quả nhỏ bé của bài thực hành trình bày dưới đây, xin được

- Kính tặng trang huongvedaihoيدanchua.net, như một lời đáp lại “Tiếng chim gọi đàn”, để góp phần đốt lên một que diêm, ngọn nến, nhìn về tương lai dân tộc VN và suy tư....

- Kính tặng quý LM Giuse Nguyễn Vinh Danh, LM Đaminh Vũ Ngọc Thủ, LM Giuse Phạm Văn Bình, các anh chị giáo lý viên 3 giáo xứ Tân Phước, Tân Việt, Phanxico Đakao như một lời cảm ơn vì đã đồng cảm, cho phép và tạo điều kiện để chúng tôi thực hiện cuộc khảo sát.

Elizabeth Trần Tử Vân Anh – Thạc sĩ Xã hội học
 Maria Phạm Thị Ánh Nguyệt – Cử nhân Tâm lý Giáo dục
 Catarina Nguyễn Thị Tuyết Xuân – Giáo viên PTHH
 Và các thành viên Nhóm (CT)²

VÀI NÉT VỀ KHÁCH THỂ NGHIÊN CỨU

Để tìm hiểu về thực trạng nhận thức, thái độ, hành vi của Thiếu nhi Thánh thể (TNTT) trong độ tuổi cấp II về vấn đề “Trung thực trong học tập”, chúng tôi đã tiến hành chọn mẫu ngẫu nhiên và phát phiếu khảo sát cho 114 TNTT thuộc 3 giáo xứ: Tân Việt, Phanxico Đakao, Tân Phước trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh. Trong đó gồm 51 em nam (chiếm tỉ lệ 44.7%) và 63 em nữ (chiếm tỉ lệ 55.3%).

Về phương diện khối lớp:

Khối lớp	Lớp 6	Lớp 7	Lớp 8	Lớp 9	Tổng cộng
Số lượng	14	30	39	31	114
Tỉ lệ %	12.3	26.3	34.2	27.2	100.00

Nhìn chung, mẫu khảo sát của chúng tôi gồm các em TNTT cả nam lẫn nữ đang theo học cấp II (từ lớp 6 đến lớp 9) tại các trường THCS trên địa bàn Tp. HCM.

1. Thực trạng vấn đề quay cóp ở TNTT là học sinh cấp II hiện nay

Vấn đề gian dối, thiếu trung thực đã trở thành vấn đề nóng trong mọi lĩnh vực xã hội, đặc biệt trong giáo dục. Hiện tượng gian lận khi thi cử; giả mạo bằng cấp... được nhắc đến như những câu chuyện thường ngày.

Khảo sát này với câu hỏi “Trong năm học vừa qua em có quay cóp trong giờ kiểm tra không?” chúng tôi thu được kết quả sau:

<i>Trong năm học vừa qua em có quay cóp trong giờ kiểm tra không?</i>	Số lượng	Tỉ lệ %
Có	96	84.2
Không	18	15.8
Tổng cộng	114	100.0

Bảng 1.1. Tỉ lệ TNTT quay cóp trong năm học vừa qua

Thông tin ở bảng trên phân nào cho chúng ta cái nhìn thực tế về vấn đề “trung thực trong học tập” ở TNTT hiện nay. Có đến **84.2% (chiếm 96/114)** các em trong cuộc khảo sát này thừa nhận các em **có quay cốp** trong năm học vừa qua.

Ở trường các em được dạy về vấn đề trung thực qua môn Đạo đức ở cấp I, môn Giáo dục công dân ở cấp II. Và có đến **112/114 (chiếm 98.2%) TNTT trong khảo sát này cho biết các em được học về vấn đề trung thực qua sự dạy dỗ của cha, thầy, soeur, giáo lý viên ở giáo xứ. Được học nhiều về vấn đề trung thực như vậy song trong thực tế vẫn tồn tại một tỉ lệ khá cao TNTT có quay cốp trong học tập vậy vấn đề là do đâu? Tại sao việc học và việc hành còn quá xa rời nhau? Tại sao các em còn bị tách biệt giữa việc học đạo và sống đạo?**

Để tìm hiểu sâu hơn vấn đề này chúng tôi đi vào tìm hiểu **nhận thức, thái độ, hành vi** của các em TNTT về vấn đề trung thực trong học tập.

Vì nhận thức – thái độ - hành vi được xem là ba mặt hoạt động của con người trong đời sống. Ba mặt này có quan hệ chặt chẽ lẫn nhau, nếu có được nhận thức, thái độ đúng đắn thì sẽ có hành vi tốt và ngược lại nhận thức, thái độ lệch lạc sẽ đưa đến hành vi sai trái.

2. Nhận thức, thái độ của TNTT về vấn đề trung thực trong học tập

Chúng tôi tiến hành khảo sát để biết các em TNTT **hiểu** “như thế nào là trung thực trong học tập” và thu được kết quả như sau:

- **76.3% TNTT cho rằng trung thực trong học tập là không quay cốp tất cả các môn. (*)**
- 10.5% TNTT cho rằng trung thực trong học tập là không quay cốp môn chính nhưng có thể quay cốp môn phụ.
- 13.2% các em còn lại trong khảo sát này cho rằng trung thực trong học tập có thể tùy trường hợp, nếu bài khó quá hoặc vì bận công việc riêng chưa kịp học bài thì có thể quay cốp.

Vậy, phần lớn các em hiểu trung thực trong học tập là không quay cốp dù là môn chính hay môn phụ.

Hiểu trung thực trong học tập là như thế, vậy **thái độ** của các em ra sao trước vấn đề **quay cốp**?

Kết quả thống kê thể hiện qua bảng sau:

Thái độ của TNTT đối với hiện tượng quay cốp	Số lượng	Tỉ lệ %	
Chấp nhận được	22	19.5	62%
Có thể chấp nhận, tùy trường hợp	48	42.5	
Không chấp nhận được	43	38.0	

Tổng cộng	113	100.0	
-----------	-----	-------	--

Bảng 1.2. Thái độ của TNTT đối với hiện tượng quay cốp trong học tập

Kết quả khảo sát cho thấy ý kiến của các em khá phân tán. Tuy nhiên, điều đáng chú ý là có đến **62%** các em trong cuộc khảo sát này có **thái độ chấp nhận** đối với hiện tượng quay cốp, mặc dù 76.3% cho rằng trung thực trong học tập là không quay cốp tất cả các môn (*)

Phải chăng, chính thái độ này dẫn đến một **hành vi** thực tế là có đến **84.2 % TNTT trong cuộc khảo sát cho biết các em có quay cốp trong năm học vừa qua?** Và khi chúng tôi đưa ra câu hỏi “Nếu có bài kiểm tra mà chưa kịp học bài em có quay bài không?” có đến **80.7% (92/114 em) cho biết các em có quay.**

Bên cạnh đó, vẫn còn một số em (22/114 em) chiếm 19.3% nói rằng các em sẽ không quay cốp dù là chưa học bài. Một số em cho biết đó là một hành vi xấu, thiếu trung thực nếu làm điều đó sẽ có tội. Một số em khác giải thích không quay cốp bởi vì các em là người Công Giáo, là con Thiên Chúa thì phải sống đạo – sống trung thực.

Như vậy, trong cuộc khảo sát về vấn đề trung thực trong học tập ở TNTT, đa phần các em TNTT nói rằng đã được học về trung thực nơi môi trường giáo lý, các em hiểu được trung thực trong học tập là không được quay cốp; nhưng lại có hơn **60%** các em thể hiện **thái độ chấp nhận** đối với hiện tượng quay cốp và hơn **80%** có quay cốp trong năm học vừa qua.

Có **nhân thức** tốt nhưng **thái độ** và **hành vi** của các em đối với vấn đề trung thực trong học tập thì lại trái ngược hoàn toàn. Điều này phải chăng cho thấy có nhiều yếu tố tác động đến việc các em không thể sống trung thực trong học tập?

3. Lý do khiến các em có hành vi quay cốp, thiếu trung thực trong học tập

Đi vào tìm hiểu điều gì làm cho các em có hành động quay cốp như vậy, các em đã đưa ra các lý do đáng để người lớn, những người có trách nhiệm phải suy nghĩ:

- **67%** các em trong cuộc khảo sát này nói rằng các em phải quay cốp trong học tập thì cứ là vì **“muốn đạt thành tích học sinh giỏi”**. Có em cho chúng tôi biết: Em học ở lớp chuyên nên rất sợ mất thành tích học sinh giỏi mà bài lại khó nên em phải quay.
- **66.1%** TNTT vì **“sợ cha mẹ la rầy khi bị điểm kém”** nên các em phải quay cốp để có điểm cao. Giải thích về chuyện này có em chia sẻ: Bị áp lực, kỳ vọng quá lớn của ba mẹ, khó lòng hoàn tất nổi nên em phải quay cốp.
- **47%** các em nói rằng quay cốp là vì **“sợ thua kém bạn bè”**.
- **41.7%** các em đưa ra lí do làm cho các em quay cốp là vì **“chương trình nặng phải học quá nhiều môn”**. Có những em than phiền: em phải học thêm quá nhiều, không có thời gian học bài ở nhà mà các môn học thuộc lòng lại nhiều nên em đành phải quay.

- 37.4% các em vì **“sợ thầy cô khiển trách khi bị điểm kém”** nên các em phải quay cóp. Có em cho biết: *“Có khi gặp bài khó không biết làm là em ngồi không, nhưng nghĩ đến việc không làm bài được sẽ bị bạn bè chê cười, bố mẹ la rầy, thầy cô bắt làm kiểm điểm là em không chịu được nên em phải tìm cách gì đó quay cóp làm bài cho được.”*
- Có một số trường hợp bị bệnh chưa kịp học bài mà hôm đó có giờ kiểm tra nên em phải quay dù biết đó là sai.

Qua các lý do các em đưa ra, có thể thấy **ba nguyên nhân** lớn khiến các em phải sống thiếu trung thực là vì:

- ★ Một là áp lực từ phía cha mẹ.
- ★ Hai là chương trình học quá nặng, bài vở nhiều.
- ★ Ba là sức ép từ phía thầy cô về điểm số và dư luận bạn bè.

Song theo chúng tôi nguyên nhân sâu xa hơn là vì **“Chủ nghĩa thành tích”**, đành rằng chương trình giáo dục còn nhiều bất cập, nội dung phân bố không hợp lý, nhưng chính vì chủ nghĩa thành tích mà thầy cô ép buộc học sinh học quá nhiều để có thành tích tốt cho lớp, cho trường. Vì chạy theo thành tích, không muốn con mình thua kém con người khác mà không ít cha mẹ xây nên cho con mình một kế hoạch học tập **“vĩ đại”**. Vô tình những lý do này đã đẩy các em đến hành động quay cóp, mặc dù biết đó là sai nhưng các em vẫn **“chấp nhận”** gian dối để có được những thành tích như kỳ vọng của cha mẹ, như mong muốn của thầy cô, và để đối phó với chương trình học nặng nề.

4. Kết luận

Tóm lại, qua khảo sát về vấn đề trung thực trong học tập ở TNTT hiện là học sinh cấp II tại một số giáo xứ ở Tp. Hồ Chí Minh chúng tôi thấy rằng:

Đa số các em TNTT trong khảo sát **hiếu** được trung thực trong học tập là không quay cóp dù là môn chính hay môn phụ, nhưng các em lại có **thái độ** chấp nhận đối với hành vi quay cóp. Và thực tế, có một tỉ lệ khá cao TNTT cho biết các em có **hành vi** quay cóp trong năm học vừa qua.

Lý do các em đưa ra cho hành vi quay cóp là vì: các em phải chịu áp lực thành tích quá lớn từ phía cha mẹ, thầy cô, bạn bè và chương trình học quá nặng đối với các em. Theo chúng tôi, những lý do mà các em TNTT trong khảo sát này đưa ra là hợp lý và thuyết phục. Có quá nhiều tác động, áp lực từ bên ngoài dẫn đến việc các em quay cóp, thiếu trung thực trong học tập.

Vậy, vấn đề đặt ra là trong hoàn cảnh phức tạp hiện nay, chúng ta buộc phải chịu tác động xấu ở chung quanh, người chịu trách nhiệm giáo dục trong giáo hội có thể có giải pháp nào giúp các em sống nhất quán, không

mâu thuẫn giữa nhận thức – thái độ - hành vi về vấn đề trung thực trong học tập; và biết nối kết việc học đạo với việc sống đạo không?

*Chúng ta có thể tìm câu trả lời trong con số **19.3%** TNTT kiên quyết không quay cóp cho dù không kịp học bài, **bởi theo các em là người Công Giáo thì phải sống trung thực không ?***

MỜI ĐỌC KỲ SAU:

“Quan niệm của một số TNTT học cấp II về các vấn đề liên quan đến giới tính”